

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj valja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj, valja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan valja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 284.

V Ljubljani, v torek 12. decembra 1893.

Letnik XXI.

Prodaja vojašnice v Novem Mestu.

(Govor poslanca g. Vilj. Pfeifferja v državnem zboru dne 9. decembra 1893.)

Po predlogu vlade prodaj se vojašnica za pešstvo v Novem Mestu, ker ni več potrebna, ker se je opustila ta postaja kot stalni garnizijski kraj.

Za prodajo te vojašnice pač ni sedaj pravi čas. Zbornica je vspregjela nov deželnoobrambovski zakon, proti kateremu sem v odseku izrekel več pomislekov, in ž njim se pomnoži v miru število vojakov za 10.000 mož na leto, in treba bode skrbeti, da se jim preskrbje stanovanja.

Ce bi se mislilo za to pomnoženje vojne zidati druge vojašnice, je pač umestna previdnost pri opuščenju sedanjih vojašnic, če tudi bi jaz kot zagovornik pomanjšanja vojne z veseljem pozdravil vsako odpravo vojaških zavodov. Ker so pa razmere močnejše, nego moja volja, moramo računati ž njimi in priporočati vojaški upravi, da naj se ne prehití s prodajanjem.

Ko se zgradi dolenska železnica, bode pač Novo Mesto jako ugoden kraj za vojaško postajo, in zato zánjo izpregovorim.

Vojašnico je leta 1778 sezidala kranjska dežela in jo prepustila vojaški upravi. Kakor se razvidi iz arhiva v Novem Mestu, prepustila jo je brez vsake odškodnine. (Prav res!) Sezidala se je, da se Novemu Mestu olajša nastanjenje vojakov, ker je mesto za podporo karlovske trdnjave in za odvrčanje tedaj pogostih bošnjaških in turških napadov moralo imeti stalno posadko.

Odkar se je sezidala vojašnica, do bosenske okupacije, bil je vedno jeden batalijon v garniziji. Posadka je mestu in okolici poleg večje varnosti dajala tudi precejšen denarni dobiček, v kraj je prinašala denar, ki je prav prihajal producentom, raznim obrtnikom in trgovcem in zalagateljem. Ko je

usahnil ta oživljajoči vir, je tudi blagostanje mesta nazadovalo. Zato je obžalovati, da je vojašnica prazna, in obžalovati je še bolj, da se hoče prodati. (Prav dobro!)

Modra državna uprava si mora prizadevati, da prebivalstvu ne naklada samo bremen, temveč mu mora tudi pomagati nositi ta bremena. Otvarjati mora prebivalstvu vire dohodkov in jih ohranjati. S tega stališča je vsekako obžalovati, da se je opustila vojašnica v Novem Mestu. Krivo je to nekoliko propadu mesta in okolice.

Tudi je še vprašanje, če vojaška uprava sedanje sisteme, po kateri se skupljajo garnizije le v glavnih mestih, ne bode še obžalovala in je spremenila.

Ta sistema je najboljša, da se vojaki seznanijo s socializmom in ž njim sprijaznijo. (Prav res!) Socializem se je vgnezdil posebno v večjih mestih in središčih in odtod dela svojo propagando.

Ta sistema je voda na socialističen mlin. Naši vojaki še niso okuženi od socializma, ali v vojnah drugih držav je pa že veliko socialistov.

Kar se je zgodilo drugod, se utegne tudi pri nas, zato je pa potrebno previdnosti; in garnizije razdeliti bolj po raznih manjših krajih.

Sicer pa tudi lahko nastopijo take politične razmere, da bode treba močnejših posadek ob meji orijenta, kateremu je prištevati že bližnjo Bosno. Taka eventualnost govori proti opuščanju vojašnice v Novem Mestu.

Jaz se hočem na to omejiti, da te stvari omenim, in prepustim vojaški upravi, da to premisli.

Prav za prav bi morala vojaška uprava, če noče rabiti vojašnice, jo zastoj vrniti kranjski deželi, ali pa vsaj prepustiti jo novomeški občini, ker je vojašnico sezidala dežela in jo vojaškemu čararu zastoj prepustila v porabo. Ker je pa to gledé na to, da je država vojašnico tako dolgo imela v posesti, težko izvršljivo, je pač jako opravičeno, da se na kranjsko deželo, oziroma novomeško občino, ozira

in jima dovoli največje ugodnosti, ako bi hoteli vojašnico kupiti. (Dobro!)

Da so pa opravičeni oziri na novomeško občino, kateri so se odvzeli tako znatni dohodki od stalne posadke, je jasno iz tega, da država deželnim glavnim mestom še vedno plačuje naklado na dohodninski davek od podržavljenih železnic, če tudi za to ni nobenega pravega pravnega naslova, ker državi od svojih podjetij ni treba plačevati nobenega davka. Te davčne naklade plačujejo le iz umestnih ozirov. Do enakih ozirov ima pač pravico novomeška občina, oziroma kranjska dežela, če vojaška uprava opusti porabo vojašnice.

Finančna uprava naj se torej pogaja z imenovanimi korporacijama in po možnosti se nánji ozira, ko bi nameravali pridobiti si vojašnico, posebno že zaradi tega, ker je dežela kranjska vojašnico zastoj prepustila vojaški upravi. Kar sem danes omenil, priporočam vladi v premislek. (Dobro! Dobro!)

Na to je odgovoril vladni zastopnik baron Schenk tako-le:

Visoka zbornica! Zakon, katerega je vlada vam predložila, vladi ne predpisuje ničesa, kaj naj stori. Pooblašča jo samo, da sme prodati mej drugim tudi vojašnico v Novem Mestu. Vlada pa s tem še ni prisiljena, vojašnice prodati, in tudi ni navezana na nobene pogoje.

Ce se vojašnica opusti, to je odvisno le od vojaške uprave. Če je predgovornik rekel, da bi ne bilo umestno, opustiti vojašnice, bode že vojaška uprava vzroke pretehtala in prepričan sem, da se ne proda vojašnica, katero prodati se mi pooblastimo, če bode vojaška uprava spoznala njegove vzroke za utemeljene. Faktum pa je, da je vojašnica že več let prazna in se več ne rabi. Če bi pa deželnoobrambovska predloga zares morala imeti to posledico, da bi se večja garnizija, kakor misli gospod predgovornik, morala nastaniti v Novem Mestu,

LISTEK

Vsakdanje dogodbe.

(Napisal Josip Jaklič.)

IV. Iz ptičje perspektive.

(Konec.)

Ima zopet je večer, mrzel zimski večer. Zopet škriplje sneg pod nogami, zopet slonim ob okencu v zakurjeni sobici in zrem venkaj na trg. Isti obrazi, isto kretanje... vse še vedno pri starem. Ne! Tam v kotu razpostavil je Italijan panoramo in zraven cirkus. Koliko lučic se blesti pred panoramo in kako lepe slike so izpostavljene! Iz cirkusa pa se čujejo zvoki godbe, rezgetanje konj in glasno ploskanje.

In ljudje pa stojé spredaj in zró zvedavo, veselo, dasi jih zebe. In mej njimi malo dekletce! Tudi ona gleda zvedavo, in dasi tudi njo zebe, ne premakne se z mesta.

To je tretji prizor, vršee se zopet na cesti.

Dolgočasim se in pričem hoditi po sobi gori in dolí. Zmrači se popolnoma. V sosedni sobi zopet glasno, nevoljno mrmranje. Dekletca ni še od nikoder. „Najbolje bi bilo, če pritepenka ne pride nikdar več nazaj!“

To je četrti prizor, zopet za kulisami. Za tem jih sledi ondi še več, vmes pa različni intermezzi.

Ali jaz ne poslušam, jaz ne zrem več na oder. Stvar me ne zanima dosti. Videl sem to že nebrojokrat i v gledišču i v življenju.

Čas beži, razmere se spreminjajo. Mene že zdavnej ni več ob okencu. Preselil sem se daleč proč v drugo, veliko mesto. Tudi sedaj slonim še včasih ob oknu, a ne več visoko gori pod streho. Galerijo sem zamenil z ložo.

Poleten večer v cirkusu. Clowni, jahalci, jahalke, jongleurji, akrobati, balerine... Glej, nisem li že videl nekoč tega obraza? Le-té turobne oči, lepi, ovalni obrazek, rumeni lasje... Ne spominjam se dobro... Ona deklica pred panoramo?... Minolo je od takrat že nekaj let in komu bi vedno rojile po glavi take malenkosti! — Sedaj se ozré proti meni; ne proti meni, proti priletnemu bonvivantu ob moji strani. Razkošen, zapeljiv nasmeš. Da, to je ona deklica, kojoj sem včasih opazoval raz svoje višave v mrzlih zimskih večerih. Ali spremeni se je mej tem mnogo.

To je prvi prizor družega dejanja. Za tem jih sledi še več, ali jaz jih nisem videl.

Zopet je potekel čas in zopet sem pozabil na celo dramo.

Šel sem nekdanj v cerkev in pred vrati uzrl sem še mlado beračico. Na obrazu in v očeh brala se jej je dolga zgodovina burnega, viharnega življenja. V naročju držala je malo dete. Avtomatično

posegel sem v žep in jej stisnil nekaj drobiža v suhotno, tresočo se roko, katero mi je pomolila. In v tem trenutku spoznal sem dobro znane mi bolestne poteze.

To je predzadnji prizor zadnjega dejanja.

Poslednja scena ni mi znana. Vendar mogoče je, da sem jo poslej že sam kdaj čital med dnevnimi dogodki v kakem časopisu, tam kjer se poroča o deto- in samomorih. Mogoče! Morebiti pa se je skončala igra tudi v kakej bolnišnici, blaznici ali kaznilnici. Saj moderni dramatik ljubijo tak konec. Občinstvo je vselej ganjeno do solz — izven onih, ki brez sočutja dan na dan gledajo na oder — ter navdušeno ploskajo igralcem. Taka tragična igra ugaja ljudem. In kedar le-ti zapusté gledališko dvorano, poskušajo jo igrati čestokrat tudi sami. In ne vselej brez uspeha: če že drugo ne, vsaj v tragiških momentih presegajo daleko navadne diletantske poskuse.

In dete?

Kdo vé, morebiti se je tudi le-to ugloboilo v tragiško vlogo svoje matere in jo danes — se vé z malimi varijacijami — umetniško-dovršeno igra na svetovnem odru. Toda kdo bi se dandanes še zanimal za vse igralce, ki nastopajo tako mnogoštevilno v tej starodavni tragikomediji! Dovolj je, če ganjeni zapuščamo gledališko dvorano, kedar pade zastor ob sklepu igre.

tedaj se pa vojašnica ne proda. S tem, da se ta zakon vsprejme, se ničesa ne preudicira.

Kar se pa tiče drugega vprašanja, da je dežela pred sto leti vojašnico zastoj prepustila državi upravi, si je država pridobila lastništvo ne le po naslovu prepustitve, temveč tudi vsled zastaranja. Ne more je torej zastoj dati, ker je načelno izključeno, da bi se državno posestvo brez posebnega postavnega dovoljenja, za kar je pa potrebno vse važnejših povodov, zastoj oddajalo.

Drugo vprašanje je pa, če bi se pri prodaji posebno oziralo na deželo, oziroma občino. Sedaj je došla res jedna ponudba od občine, ki je pa tako nizka pod cenilno vrednostjo, da te ponudbe ne moremo vsprejeti, če nečemo odločno oškodovati državnih financ v tem seveda majhnem vprašanju. Če se pa občina odloči za višjo ceno, more računati na to, da se bode vlada ozirala na njo, ko si je že sama pridobila neki predmet, to je oskrbovalno skladišče v Novem Mestu, ki ni daleč od vojašnice, za ceno, ki ne dosega prave vrednosti.

Ta zakon tudi ne bode oviral, da bi dežela ali občina ne mogli pridobiti poslopja pod ugodnimi pogoji za javne in občekoristne namene. Jaz mislim, da moram priporočati, da se zakon vsprejme.

Desetletnica banovanja grofa Khuen-Hedervary-ja.

Iz Zagreba, 6. decembra.

1. decembra je minulo deset let, odkar banuje na Hrvatskem grof Khuen-Hedervary. Spočetka se ni mislilo na proslavo tega veselega dogodka za unijonistično ali mažaronsko stranko, vsaj tako se je poročalo izza kulis, da na merodajnem mestu ne želé nobenih ovacij. Ali kdo bi naše službene kroge mogel v takih zadevah vzdržati, da ne pokažejo z jasnimi izjavami, kako so udani današnjemu banu in njegovemu sistemu.

Vse izjave so v resnici le službene, in sicer sklenjene v županijskih, mestnih in občinskih skupščinah, kjer se že po navadi taki zaključki sklepajo, o kakšnih spontanah izjavah svobodnih in neodvisnih državljanov se tukaj tedaj ne more govoriti.

Da tudi naš ravno zdaj zbrani sabor ni propustil čestitke, razumi se samo po sebi, saj sedijo mnogi člani le z dovoljenjem glavnega vodje v njem. Čudno pa je, da je banu čestital znani Gjorković, ki se je še pred nedavnim v nekem listu na pokojnega srbskega patrijarha Angjelica kaj nepovoljno izrazil o hrvatskem banu.

Kako je bilo prevzvišenemu jubilarju pri srečanju, ko mu je koreniti Srb ter sodelavec slavofobske dunajske „Presse“ naštel velike zasluge, ki jih ima za „domovino“ (ime hrvatsko v novjšem času ljudje njegovega kova kaj radi izpuščajo). Celó saborska opozicija je priznala po poslancu dr. Franku, da se ban bojuje za svoja načela s poštenimi sredstvi.

Čudno se nam zdi to priznanje, če se pod temi poštenimi sredstvi ne razumeva oni jasni cilj in v zvezi s tem ono jasno delovanje, zaradi katerega se mora opozicija toliko truditi, da ga zaustavi v napredovanju, ker je na škodo hrvatski ideji.

Tudi naši vladni listi se niso mogli v svojih uvodnih člankih dovolj nahvaliti dosedanjega banovanja grofa Khuen-Hedervary-ja. Hrvatska je po njihovej trditvi v teh desetih letih bolj napredovala, nego v vsem poprejšnjem razdobju, odkar imamo ustavo. To je deloma resnica. Ali le-ta napredek vendar ni zasluga banova, marveč naroda hrvatskega, ki je v kljub mnogim zaprekam z lastno svojo energijo mnogo tega izvel, kar bi bila morala prava domoljubna vlada sama izvesti.

A tukaj govorimo samo o avtonomnih zadevah. V vseh velikih podjetjih pa Hrvatska gotovo ni v onem obsegu napredovala, kakor sosedna in zavezna Ogerska. V gmotnem oziru je naš napredek le bolj navidezen, kajti Ogerska, od katere smo v tem oziru odvisni, skrbi vendarle v prvem pogledu za se, pa ni čudno, če je za nas ostalo toliko neizpolnjenih želj gledé na komunikacije, obrt in trgovino.

Tukaj je široko polje za delovanje onih naših faktorjev, ki morejo v tem oziru kaj vplivati. V prvem redu gotovo našega bana, kajti če je njegovo delovanje na Hrvatskem zares tako znamenito, mora biti gotovo tudi njegov vpliv pri ogerski vladi velik. Le tedaj, ko bode Hrvatska tudi v gmotnem oziru tako napredovala, kakor v duševnem, mogle bi se deloma odobravati hvale, s katerimi dandanes ob-

sipljejo vladni časopisi desetletno banovanje grofa Khuen-Hedervary-ja.

Temu proslavljanju so se pridružili pa tudi Mažari. Njihovo časopisje se je izjavilo povodom te desetletnice čisto odkritosrečno, kako mislijo vladajoči mažarski krogi o hrvatskem banu in njegovem delovanju. Vsi so popolnoma zadovoljni, kajti njihovi želji je ban popolnoma ustregel s svojim vladanjem na Hrvatskem.

Po teh izjavah je bila prva banova skrb, da se zatre čim bolj hrvatska narodna ideja ter namesto nje razširi mažarska. Mažari trdijo, da se je v teh desetih letih storil lep korak naprej. Če sodijo mažarski krogi razširjenje mažarske državne ideje po tem, da morejo čitati tudi po Hrvatskem na železničnih postajah mažarske napise ter slišati govoriti mažarske činovnike mažarski, potem jim to radi verujemo; ali da bi se bila mažarska ideja v tem razdobju razširila med hrvatskim narodom, ni resnično.

Ne moremo zanikati, da se morda zveza z Oggersko ni v tem času utrčila, da zdaj hrvatski narod ne misli nič več toliko na Beč, kakor v prejšnjih časih, ali govoriti pri nas na Hrvatskem o razširjenju mažarskega narodnega duha v smislu mažarskih šovinistov, je čisto prazna stvar. Hrvatu je narodnost zagotovljena v deželni avtonomiji, in dokler bode zual on to dobro braniti, ne more mu škoditi tudi protipostavno vsiljevanje mažarsčine v zajedniške urade.

Pa tudi ta krivica mora se kmalu odstraniti, če bodo Hrvatje znali pogumno braniti svojo avtonomijo. Zanimivo pa je vendar, kako mislijo Mažari o Hrvatih. Po njihovem mnenju morala bi se s časom udati tudi Hrvatska mažarstvu, samo da se zvari velika mažarska država od Karpat do Jadranskega morja. To je ta njihova državna ideja, katero gojé že toliko let na samem Oggerskem z zatiranjem Slovkov, Rumunov in Srbov, ter hočejo istotako tudi na Hrvatskem vršiti.

Teško se jim bode posrečilo. Narod hrvatski dobro pozná svojega zaveznika, pa bode našel tudi sredstev, da bode odbil vsak napad na svojo svobodo. Če je probujena mažarska ideja, oživljena je tudi hrvatska; če je jaka mažarska v gmotnem oziru, čvrsta je hrvatska v moralnem po zvezi s sorodnimi Slovani, ter ni strahú, da bi mogla propasti. In ravno omenjeni izzivi mažarskega časopisja gledé razširjevanje te njihove ideje obodrujejo nas na delo, in tem čvršči odpor proti takim napadom na našo narodno svobodo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. decembra.

Dolenjeavstrijsko vodstvo konservativne stranke je v svoji poslednji seji sklenilo, da naj somišljeniki v parlamentu in zunaj parlamenta branijo načela stranke in pravice katoliške cerkve. Dalje se je izreklo vodstvo, da zmatra vstop konservativcev v koalicio za škodljiv katoliškim načelom. Vodstvo je za razširjenje volilne pravice in sicer tako, da se ne da delavcem le kaka navidezna koncesija. Najbolje je, če se volilna pravica uredi na podlagi zadružne organizacije družbe. Koncem se je vodstvo izreklo za skupno delovanje konservativcev in krščanskih socialstov. — Ta izjava je pa jako neprijetno dirnila tiste konservativce, ki se sedaj pote v potu svojega obraza, da svetu dokažejo, da blagor čaka avstrijskih narodov v zvezi konservativcev z liberalci. Mej drugim so sedaj iznašli, da je že zaradi tega potrebno, da so konservativci v koalicio, ker drugače bi Hohenwart ne hotel biti več vodja konservativne stranke. Drugega vodje pa ni. Morali bi se podvreči vodstvu kneza Lichtensteina, ki pa v šolskem oziru ni zanesljiv. Na to pač ne moremo reči drugega, kakor dovolj žalostna bi bila za konservativn strank v Avstriji, če razen Hohenwarta ne bi imela drugega moža sposobnega za vodjo.

Nemška zmaga. Pri volitvah za brnsko trgovsko zbornico zmagali so v vseh volilnih razredih Nemci. Udeležitev ni bila posebno velika, posebno od češke strani je mnogo volilcev doma ostalo. V obrtni sekciji se je pokazalo, da nemška večina nikakor ni več tako gotova za vse slučaje. V tem razredu je kaci 8000 volilcev in nemški kandidatje imeli so le po kaci 100 glasov večine. Tukaj bi se dalo še veliko narediti. Da so Čehi jedini, bi najbrž v tej sekciji bili tudi zmagali. Krivo premajhnega zanimanja je pa tudi to, da se v trgovski

zbornici ne da delati kaka velika politika in zatorej posebno Mladočehi nanje ne pokladajo take važnosti. Za resno delo zlasti na narodnogospodarskem polju pa Mladočehi niso, to so že večkrat pokazali.

Avstrijska socialistična delavska stranka se baje pripravlja poslušati se jednakega sredstva, da izsili ugodno volilno reformo, kakor so se je delavci v Belgiji. Vprizoriti hoče generalni štrajk po vsej Avstriji. Ta stvar je pa pač precej težavna, ker v Avstriji so razmere drugačne nego v Belgiji, ker Avstrija je v velikem delu poljedelska država in ni vse njeno narodnogospodarstvo navezano le na industrijo.

Socialni demokratje v Nemčiji pridobivajo vedno tal. V katoliških okrajih se dosedaj socializem ni tako razširil, kakor v protestantskih, ali zadnji čas pa vendar tudi katoliški okraji niso več prosti tega zla našega časa. Poslednje državno-zborske volitve so pokazale, da se je socializem že hudo vjedel v katoliško prebivalstvo. Šest okrajev z večino katoliškim prebivalstvom sedaj že zastopajo socialni demokratje. Od 143 okrajev z večino katoliško jih je le še 14, v katerih socialisti še niso pri volitvah dobili po več ali manj glasov. Dve veliki mesti z največ katoliškim prebivalstvom, Monakovo in Moguncija, sta že prešli v socialistični tabor. V več drugih je pa že bilo pri volitvah toliko socialističnih glasov oddanih, da se je vsekako bati, da jih pri prvih volitvah že pridobé socialni demokratje. Pa tudi po kmetih socialistična agitacija napreduje, če tudi ne tako hitro, najhitreje seveda napreduje ondi, kjer je po deželi tudi več tovarn. Sploh bode katoliška stranka v Nemčiji morala biti jako pozorna in tudi razviti veliko delavnost v narodno-gospodarskem in socialističnem oziru, če neče, da jej socializem izpodbije tla.

Nemški socialni demokratje vedno očitneje kažejo, da imajo skrivaj zveze z velikimi kapitalisti. Glasovali so mej drugim proti borznemu davku, ki bi zadel le bogatine in židovske spekulantje. Singer se je izgovarjal, da socialisti le zaradi tega niso za borzni davek, ker se bode porabil za pomnoženje vojne. Ta izgovor je pa popolnoma jalov. Pomnoženje vojaštva je sklenil drž. zbor in skrbeti se bode moralo za dohodke, da se stroški pokrijejo. Če se ne obdači borza, se pa mora naložiti kak drug davek, ki bode pa bolj zadel srednje in nižje stanove.

Francoska zbornica. Zadnja volitev zborničnega predsednika je že jasno pokazala, da v novi zbornici ni nobene trdne večine. Dupuy je voljen le zato, ker so zanj glasovali nekateri monarhisti. V zbornici je kaci 200 zmernih republikancev, pa tudi kaci 100 radikalcev raznih vrst. Kaci 100 poslancev se pa z ozirom na svoje volilne okraje še ni odločilo na nobeno stran in se misli pri glasovanjih ravnati po tem, kakor bode ravno kazalo. Od teh in pa od monarhistov je odvisna večina v zbornici francoski.

Južna Amerika. V Ekvadoru v Južni Ameriki je vlada v rokah katoliške stranke. Liberalci so si že mnogo prizadevali, da bi dobili zopet oblast v roke, ali prebivalstvo se njih nakanam hudo ustavlja. Ker tudi vlada ne pusti rovanje liberalcev in posebno prostozidarjem stopa na prste, poslednji skušajo napraviti kako drugo državo, da bi jim pomogla do veljave. Posebno od Peruvianov pričakujejo pomoči. Mej Ekvadorom in Peruom je neko majhno nasprotje, katero skušajo prostozidarji izkoristiti. V Peru je vlada v rokah prostozidarjev, ali vendar se jim že stališče nekoliko maje, zato se pa tudi ne upajo naravnost nastopiti proti Ekvadoru, temveč skušajo najprej prebivalstvo nahujskati proti sosedni državi. Nedavno je bil v Limi velik tabor, na katerem so razni govorniki, seveda prostozidarji in njih najemniki, govorili proti Ekvadoru. Ta tabor pa ni imel zaželenega vspeha. Prebivalstvo so res razburili, ali svoje jeze ni pokazalo le proti Ekvadoru, temveč tudi proti mnogim domačinom. Prišlo je do velicega pretepa ter je vojaščina ljudstvo razganjala.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. decembra.

(Izpred porotnega sodišča.) Pri porotni obravnavi zoper ponarejalce denarjev so bili obsojeni: Michael Vranič v dosmrtno ječo, Anton Lužar na deset let, Peter Ribič na šest let, Barbara Zamlen na štiri leta, Janez Vene in Neža Cerar vsak na

tri leta in Marija Zerovnik na štiri tedne ječe. Drugi obdolženci so bili oproščeni.

(Ponižanje koleka za odpoved stanovanj.) Dosedaj je bilo pri odpovedbi stanovanj plačati kolek za 36 kr. za polo, brez ozira na to, je li stanovanje veliko ali majhno, letno ali mesečno. Vlada je pa državnemu zboru predložila zakon, s katerim se kolek za odpoved tacihi stanovanj, katerih odpovedna doba ne presega jednega meseca, poniža samo na 12 kr za polo. Vlada misli, da državi s tem odpade 40.000 glđ. dohodkov.

(Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani) za pravno zanemarjeno mladino bo imelo jutri dne 13. decembra ob 7. uri zvečer v mestni dvorani svojo ustanovno sejo. Ker je to društvo, smemo reči, jako imenitne in prekoristne važnosti za mesto in deželo, naj slavno občinstvo, vneto za blagor mladine, ne zamudi pospeševati njegovih namenov. K mnogobrojni udeležbi in obilnemu pristopu vabi najljudniše podpisani

osnovni odbor.

(Tatvina.) Na Vidmu, vasi dobrepolske župnije, je v mali prodajalnici v nedeljo med prvo mašo neka tatinska duša s ponarejenim ključem vrata odprla in odnesla nekaj denarja, sladkorja in kave.

(Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča.) V tem tednu bodo slovenske predstave v sredo (13. t. m.) in v nedeljo (17. t. m.) V sredo se vrši repriza prav dobro vspele opere „Prenočišče v Granadi“, v nedeljo popoldne ob tretji uri se bode zopet, in sicer zadnjikrat uprizorila čarovna otroška igra „Snegulčica“, zvečer ob pol 8. uri pa igrala drama „Fužinar“.

(Iz Maribora,) dne 9. decembra. Kakor je „Slovenčevim“ bralcem znano, imajo tukajšnji vojniki svojo javno službo božjo s tekočim mesecem počenši v cerkvi sv. Alojzija. Samo, žal, da se je že dvakrat kalil določeni red. — Pretečeno nedeljo, dne 3. t. m. bi bila imela biti sv. maša že ob osmih, a bila je še-le tričetrt na devet, ker so vojniki še-le tedaj prišli, rekši, da je bil „befel“ še-le tedaj. — Na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja se je prigodilo prav tako. Častiti gospod vojaški kapelan je maševal točno ob 8. uri, a vojakov je bilo tedaj zbranih pičlo malo v cerkvi. Večina vojakov je prišla še-le okolu poldevete ure, a nekaj šele ob tri četrt na devet. Da so bili oboji poslej prisedši celoma ali vsaj deloma ta dan brez službe božje, je umljivo, če povemo, da so takoj vsi zapustili na dano povelje cerkev. Upamo, da bo vojaška oblast, ko izve za take slučaje, temu rada opomogla.

(Premembe pri goriški duhovščini.) Č. gospod Tom. Rutar, vikar v Desklah, imenovan je vikarjem v Šempolaju; č. g. Franc Červ vikarjem na Grahovem; č. g. Blaž Bevk dobil je službo duhovnega pomočnika pri Sv. Luciji na Mostu.

(Stroški za izvažanje snega.) Od 3. do vstetega 9. dne decembra t. l. izplačala je mestna občina ljubljanska za izvažanje snega 49 glđ.

(Za župnijo Miren) je razpisan konkurs do 12. januarja.

(Službeni red in vežbalnik za gasilna društva) sta v slovenskem jeziku dotiskana, in se bodeta v svojem času dotičnim društvom s slovenskim komandom po deželi razposlala v porabo. — V prestavi je zdaj še vežbalnik za brizgalniško moštvo. — Koneem prihodnjega ali začetkom 1895. l. praznuje Ljubljansko gasilno društvo svojo 25-letnico, takrat pa — kakor se nam javlja, tudi — slovenski komando v „beli“ naši Ljubljani svoje — rojstvo.

(Umrli) je upokojeni č. gosp. Andrej Blasig, previden s sv. zakramenti za umirajoče pri usmiljenih bratih v Gorici. Pogrebli so ga v nedeljo ob pol 2. uri. Svetila mu večna luč. — Prominol je tudi v Gorici gosp. Kutjanský, vnet ud družbe sv. Vincenca, blag gospod, pobožen in vzgleden katoličan, velik prijatelj revežev in tolažnik bolnikov, dne 11. decembra ob 3. uri zjutraj. Za njim žalujejo vsi prijatelji in znanci, posebno pa reveži in duhovniki, poslednji zato, ker jih je opozarjal na nevarno bolne. Blag mu spomin!

(Mestu novoletnih voščil — krone našim društvom!) Piše se nam: Pred pragom so Božični prazniki in novo leto. Obilo se bode tem povodom potrošilo drazega denarja za razna voščila v podobi posetnic (vizitk), voščilnih pól i. dr. — Komu hasni to? — Odkupujmo se rajše s kronami na korist revežem, narodnim, občekoristnim ali dobronim

društvom, tu bo denar in požrtvovalnost na mestu, in rodila bosta hvaležnost in priznanje!

(Duh. spremembe v tržaški škofiji.) Gosp. Fr. Sila, duh. pomočnik pri sv. Jakobu v Trstu, premeščen je k sv. Antonu novemu; na njegovo mesto stopil je novomašnik g. Ivan Koruza; g. novomašnik Ign. Škobrtal je postal kapelan v Moščenicah; č. g. L. Sloković je vmeščen za župnika pri sv. Petru in č. g. Anton Zidarič za župnika v Savdriji.

(Zadnji letošnji mesečni semenj) preteklo soboto bil je še dokaj živahen, pa prignalo se je primeroma malo živine, tako govedi kakor kónj. Kupčija bila je v obče obila, a vendar ne v toliki meri, kakor bi se smelo pričakovati. Manjka pač zunanjih kupcev, doma pa denarja! V ostalem pa smo opazili mej govejo živino mnogo lepo rejenih kosov ter brhkkih kónj, ki so jih prignali sejmarji iz raznih delov dežele.

(Ocenjevalni odbor spisov za mladino.) Ob zadnji skupščini „Zaveze“ v Mariboru je bilo predavanje, „kaj in kako naj čita mladina“. Na podlagi obširnega tega referata sestavljal se je odbor za ocenjevanje mladinskih spisov, in sicer so bili voljeni v ta odbor gg.: Dimnik iz Ljubljane, Judnič iz Trnovega, Kosi iz Središča, Freuensfeld iz Ljutomera in referent Leban iz Begunj. Izmed te petorice je g. Leban v „Popotniku“ nasvetoval za načelnika g. Freuensfelda. Naloga gg. odbornikov bode, da vsak spiše kritiko o vsakej novej knjigi za mladino. Načelnik ocenjevalnega odbora pa sestavi iz posameznih kritik glavno oceno, katero bode s podpisom „Ocenjevalni odbor za mladinske spise“ priobčeval v učiteljskih listih. Ta velekoristni in hvalevredni ukrep „Zaveze“ je našega štajerskega rojaka, gosp. profesorja Antona Bezenškega v Plovdivu tako navdušil, da je pisal g. referentu Lebanu laskavo pismo ter iz svojih sredstev obljubil 100 kron nagrade njemu, ki spiše najboljšo delce za slovensko mladino. Dotični natečaj razpiše po namenu prof. Bezenškega ocenjevalni odbor sam. Rodoljubni gospod profesor pa obljubuje, da to ni „zadnje njegovo darilo, ako bode le stvar imela lep uspeh“. Mislim, da ga ni duhovnika, učitelja, niti ne rodoljuba, ki ne bi z veseljem pozdravil teh vestij. Slava plemenitemu g. profesorju Bezenšku!

(Z Reke.) 3. t. m. so se začele na pomorski akademiji skušnje, katerim se je podvrglo 30 kadetov. Navzoč je bil mej drugimi veljaki tudi kontraadmiral Karol Seeman pl. Frauenwarth. — 4. t. m. so financarji zasačili nekega Karola Köss, ko je vtihotapljal tobak. Za svojo obrt mora plačati 252 glđ. in vrh tega še sedeti. — 5. t. m. sta mej postajama Plaze in Meje na karlovski progi trčila dva tovorna vlaka. Ponesrečil se ni nihče. Škoda je nezatna. — 6. t. m. je minulo 25 let, kar je nadvojvoda Josip vrhovni poveljnik mažarskih domobrancev ali honvedov. Ne le na Ogerskem, temuč tudi v Reki se je slavila ta 25letnica. Tukajšnji domobranci so imeli lepo svečanost. Raz vsa javna poslopja v Reki in na Sušaku so vihrale zastave. Tudi barke in barčice so bile bogato z zastavami okrašene. Tudi na maž. šolah so obhajali to slovesnost. — 10. t. m. je imelo društvo za zidanje delavskih hiš, svoj shod, na katerem se je izvolilo novo vodstvo. Dal Bog, da bi novo vodstvo res delovalo na korist vbogih delavcev, katerih je tu vse polno!

(Razpisane službe.) Služba poštarja pri poštnem in telegrafnem uradu v Mokronogu. Obrok do dne 25. decembra t. l. — Služba pomožnega sluga pri deželnem sodišču v Ljubljani. Prošnjo je vložiti do dne 10. januarja 1894. — Služba II. in III. učitelja na trirazrednici v Semiču in služba III. učitelja na trirazrednici v Dragatušu. Prošnje do dne 27. decembra t. l.

(Spomenik jezuitu.) V državi Wisconsin je le četrtina prebivalstva katoliška. Vsaka država ima pravico na kapitolu v Washingtonu postaviti spomenika dvema najslavnejšima svojima možema. Država Wisconsin je dobila dovoljenje od kongresa, da postavi spomenik jezuitu o. Marquellu, ki je odkril reko Mississippi. V Ameriki se nad tem nikdo ne izpodtika, ali kak krik bi pa bil v Evropi po liberalnih listih, da se postavi spomenik kacemu jezuitu.

(Draga volitev.) Kako se postopa pri volitvah v Franciji, najbolje dokazuje volitev Wilsonova v Lochesu, ki je stala blizu dva milijona frankov. Svoje agitacije je začel Wilson že pred tremi leti,

ko se je dal voliti v Lochesu v mestni svét in potem za župana. Carnot ob zadnjem potovanju ni šel v Tours, da mu ni bilo treba vsprejeti Wilsona z drugimi župani vred v glavnem mestu departementa. Wilson je v Lochesu si pridobil veliko posestva, kupil si več malih posestev od kmetov za dobro ceno. Dal je več cest in potov na svoje stroške popraviti, dal izvesti razna kmetijska zboljšanja in druge stvari. Napravil je velik mlin, in trgovino z moko ter od kmetov drago kupoval žito, da se jim je prikupil. Veliko je dajal za šole. Pri zadnjih volitvah je imel najetih 3000 agitatorjev. To seveda on lahko stori, ko ima nad 20 milijonov frankov premoženja.

(Kmetijski shod v Novem Mestu) se je zadnjo nedeljo prav dobro sponesel, kajti udeležba je bila tako mnogoštevilna, da je bila prostorna kmetijska bralnica, kjer se je vršil shod, polna ukaželjnih in naprednih kmetovalcev iz bližnje in daljne okolice. Na shodu so govorili gg. župan Perko, notar dr. Poznik in pristav na Grmu, V. Rohrman. G. Perko razložil je pomen in korist hranilnic v obče in povdarjal, kake koristi nam ima donosati novomeška hranilnica. G. dr. Poznik je razpravljal mejne pravde in njih škodljive posledice za kmetijske gospodarje ter priporočal nazadnje, da se nastavijo poljski čuvaji, da se za malenkostne mejne pravde volijo za vsako sosesko trije razsojevalci, in da se vpeljejo mirovni sodniki, za kar je prositi državne poslance, da se na merodajnem mestu potegujejo za nje. Pristav Rohrman je opisal letošno vinsko letino po Dolenjskem in priporočal intenzivnejše obdelovanje obstoječih vinogradov in novo zasajanje ameriških trt, koder je domača trta vsled trtne uši usahnula. Vsi govori so bili pohvalno sprejeti. Končno se je podružnični načelnik zahvalil za lepo udeležbo in prijazno sodelovanje pri shodu, ter obljubil, da se bodo zanj še taki shodi priredili, ter je upati, da bodo z ozirom na vsestransko zanimanje gotovo veliko pripomogli k naprednemu kmetijstvu. Vnemal je tudi pri tej priliki gospodarje, da naj ob nedeljah pridno zahajajo v bralnico, kjer se jih bode poučevalo o različnih vprašanjih naprednega kmetijstva.

(Vincencijeva družba v Celovcu) je imela dne 8. dec. v domu rokodelskih pomočnikov svoj letni občni zbor, h kateremu sta prišla i mil. g. knezoškof dr. Jos. Kahn in dež. predsednik Schmidt-Zabierov. O družbinem pomenu za človeško družbo in njenem delovanju v minulem letu je poročal nje načelnik prof. Müller. Mil. g. knezoškof je v daljšem nagovoru poudarjal, koliko koristi družba njenim udom. Po zboru so se s petjem in deklamacijami predstavljale žive podobe iz življenja sv. Elizabete. Podobe bile so krasno uprizorjene ter so občinstvu jako ugajale. —rd.—

(Električna razsvetljava železniških vagonov.) C. kr. generalno nadzorstvo avstrijskih železnic se je obrnilo do železniških uprav, da bi za poskušnjo vpeljale električno razsvetljava. Sedanja plinova razsvetljava je nevarna, ker nastane rad ogenj, ako trčita vkupe dva vlaka. Tako je v Limittu pri železniški nesreči več ljudij zgorelo. Pri električni razsvetljavi ni te nevarnosti.

(Obseg obrtnih pravic.) Vprašanje gledé omejitve obrtnih pravic — obstoječe že stoletja — je z letom 1883, ko se je izdala novela k obrtnemu zakonu v širših krogih na važnosti pridobilo in dalo povod mnogim poročilom pristojnih faktorjev in oblastvenim razsodilom. Znanje teh nima pa le pomena za pravoznanstvo, temveč je tudi posebnega interesa za vse tiste, ki so v kaki zvezi z obrtniškim življenjem, posebno pa za obrtnike same. Nedostajala je dosedaj prikladna in vsem potrebam vstrajajoča sestava teh poročil in razsodil. Gospoda dr. Frey, advokat na Dunaju, in dr. Marech, tajnik trgovske in obrtniške zbornice na Dunaju, pa sta sedaj sestavila na podlagi uradnih virov in s pospešitvijo c. kr. ministerstva za notranje reči in trgovskega ministerstva tako zbirko poročil in razsodil o obsegu obrtnih pravic. Delo bo izšlo v 14dnevni presledkih v kakih 18 zvezkih po 50 kr. in založnik mu je knjigarna Morica Perlesa na Dunaju. Zbirka obsega poročila trgovskih in obrtniških zbornic in obrtnih zadrug, razsodila političnih deželnihi oblastev, ukaze c. kr. ministerstva za notranje stvari, ki so se izdelali sporazumno s c. kr. trgovskim ministerstvom v prizivnih slučajih, slednjič razsodbe c. kr. upravnega sodišča. To delo se interesovaniam ... m priporoča. Člani trgovske in zbornice bodo v stanu v takih prepirljivih vprašanjih takoj priučiti mnenjem oblastev in zbornic posestrim

in obrtne zadruge in trgovski gremiji bodo lahko iz njih zajemali potrebne informacije. Pa tudi posameznim obrtnikom bode ta zbirka v korist pri presojanju svojih lastnih pravic in sorodnih obrtov in juristi, ki so v tolikih slučajih na pomoč poklicani pri razsodilu obrtnih prepisov, bodo za svoje delovanje našli v tej zbirki potrebna navodila. Prvi zvezek je na ogled v trgovski obrtniški zbornici v Ljubljani, katera vsprejema tudi naročila na to delo.

(Dvesto Kinezo.) Včerajšnja dnevna novica s tem naslovom napravila je med našimi čitatelji veselo nevoljo, a brez potrebe. Samo na sebi smešno novico smo ponatisnili iz nekega laškega lista, da bi povedali svojim čitateljem, kako znajo te vrste listi pretiravati. Izostal pa je v novici po pomoti konečni stavek: „Verjemi, kdor more, nam to pri najboljši volji ni mogoče.“

Telegrami.

Dunaj, 12. decembra. Zastran vstopa v zbornico ukrenile so se danes ostrejšje kontrolne naredbe. Izdaja vstopnic se je omejila. Zbornica je začela posvetovanje o izjemnih naredbah za Prago in okolico. Poročevalec manjšine dokazuje, da so izjemne naredbe neutemeljene. Zadoščali bi bili navadni zakoni.

Praga, 11. decembra. Mladočeh Podlipny je voljen za podžupana.

Bukarest, 12. decembra. Pri adresni debati v senatu je minister vnanjih stvari zavračal Sturdzove napade proti finančni upravi in gospodarski politiki konservativcev, in očitaje, da vlada ne posreduje mej ogersko vlado in sedmograškimi Rumuni. Minister je izjavil, da je finančno stanje sijajno. Dohodki se večajo, ne da bi se vpeljali kaki novi davki. Nemčija je pokazala svojo naklonjenost, ko se je pogajala v trgovski pogodbi. Če državni zbor potrdi pogodbo, postanejo rumunsko-nemški odnosi še prijaznejši. V sedmograškem vprašanju vlada ne more posredovati, ker ne gre za zadeve mej dvema nezavisnima državama, temveč le za razmere mej državo in njenimi podložniki.

Pariz, 11. decembra. Našli so mej ranjenci moža, ki je vrgel bombo, ime mu je Vaillant. Popolnoma je priznal svoj zločin in se še z njim ponašal. Rekel je, da je nameraval zadeti predsednika zbornice, da bi bil večji efekt. Napadnik je močno poškodovan na nogi. Bomba je bila narejena iz majhnega kuhinjskega lonca in je bila napolnjena z žebli.

Pariz, 11. decembra. Zbornici poslancev je predložil Kazimir Périer načrte zakonov, s katerimi se imajo preprečiti anarhistična zločinstva. Zahteval je nujnost za premembo tiskovnega zakona, ki se je tudi vsprejela. Vladna predloga se je potem vsprejela s 423 proti 63 glasom. Senat je tudi sklenil nujnost za spremembo tiskovnega zakona.

Raba premovane **želodžne tinkture** lekarja Piceolija v Ljubljani vzbuja, če se jemlje v majhnih množinah, slast do jedi in pripravi želodec za lahko prebavljanje. — Steklenica velja 10 kr. 584 9 10-1

Umrli so:

10. decembra. Marija Vreček, delavčeva hči, 4 mesece, Dunajska cesta 15, božjast. — Janez Venier, železniški sprevodnik, 54 let, Kravja dolina 12, jetika.

11. decembra. Neža Zorman, kovačeva žena, 66 let, Kolezijske ulice 12, splošna vodenica.

Tujci.

10. decembra.

Pri **Maliču**: J. Hösl, Schiffer, Berafeld, Vany z Dunaja. — Bratovž iz Vipave. — Kroschl iz Gradca. — Pretner iz Kolonije. — Mayer, c. in kr. poročnik, iz Trsta. — Jaklič iz Kočevja.

Pri **Stonu**: Ekselencija grofinja Meran; Verbančič iz Gradca. — Tauber z Dunaja. — Praschniker in dr. Schmindinger iz Kamnika. — Julij Goecken s soprogo iz Tržiča. — Gruber iz Belega Grada. — Mikulič z Reke. — Pattay, poštar, iz Pazna. — dr. Fr. Zbašnik, c. kr. okr. komisar, iz Radovljice. Pira iz Idrije.

Pri **bavarskem dvoru**: Jon z Dunaja. — Košar iz Bistrice. — Ulčar iz Ljubljane. — Luznar, gostilničar, iz Kamnika. — König, Semler iz Gradca. — Tschinkel iz Ljubna. — Schleimer, Benedičič in Kump iz Kočevja.

Pri **Junem kolodvoru**: Terezija in Marija Gorec, Neža Kremžar iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Repič iz Šturij. — Marija Žagar iz Dovjega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.		735.8	0.2	sl. vzh.	oblačno	
11. 2. u. pop.		735.9	0.6	sl. svzh.	"	0.00
9. u. zveč.		736.0	0.1	brezv.	"	

Srednja temperatura 0.3°, za 0.9° nad normalom

Služba organista in cerkvenika

je razpisana

v **Št. Ruprtu na Dolenjskem.**

Službo nastopiti je 1. prosinca 1894. — Plače 400 gld. in stanovanje. 605 3-2

Župnijski urad v Št. Ruprtu.

V najem se dá

veliko posestvo

v **Dolju pri Borovnici** s pohištvom na več let; pripravno je tudi za gostilno, ker je poleg ceste, pol ure od železniške postaje.

Pogoji se morejo skleniti pri posestnici **Mariji Borštnik, Kurja Vas št. 4** v Ljubljani.

V tej hiši, „Gostilna pri Ribiču“ v Ljubljani, se tudi tujci po najnižji ceni prenočujejo. 609 3-1

Št. 24.086.

Katoliška Tiskarna
priporočila raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Razpis.

611 2-1

Da se zagotovi zalaganje mestne občine ljubljanske s stavbinskim in rezanim lesom, s kamnoseškimi deli in z materijalom, ter s posipalnim materijalom za javne ceste in pa preskrbovanje mestne vožnje za 1894., oziroma 1895. in 1896. leto, vršne se bodo pismene dražbene obravnave pri stavbinskem uradu mestnega magistrata (Mestni trg št. 27, II. nadstropje) in sicer:

1. za dobavo stavbinskega in rezanega lesa, 19. dan decembra letos ob 10. uri dopoldne;
2. za dobavo kamnoseških del in materijala, 19. dan decembra, ob 4. uri popoldne;
3. za dobavo posipalnega materijala za javne ceste, 20. dan decembra ob 10. uri dopoldne in
4. za oddajo mestne vožnje, 20. dan decembra ob 4. uri popoldne.

Dotični pogoji in druge podrobnosti pozvedo se v pisarni stavbinskega urada v navadnih uradnih urah. Dotični podjetniki se opozarjajo, da se bodo sprejemale ponudbe le **posameznih** obstoječih tvrdk in **posameznih** podjetnikov in da so določena vadija pred dražbo dražbenemu komisijonu vročiti ali pa pri mestni blaginici deponirati. Na ponudbe, ki ne bodo v **pravem času** vložene, se ne bodo oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 9. decembra 1893.

Dunajska borza.

Dné 12. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 60 kr.
Štebrna renta 5%, 16% davka	97 " 35 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 30 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 55 "
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1004 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	343 " 75 "
London, 10 funtov strl.	124 " 80 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 93 "
Cesarski cekini	5 " 88 "
Nemških mark 100	61 " 30 "

Dné 11. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 30 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 10 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 40 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	69 " 25 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	19 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	47 " 50 "
Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 25 "
Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2885 " — "
Akije južne železnice, 200 gld. sr.	107 " 25 "
Papirnih rubeljev 100	131 " 50 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojavnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kuranih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti do dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.